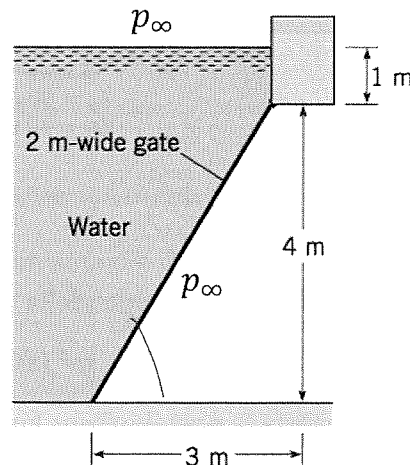

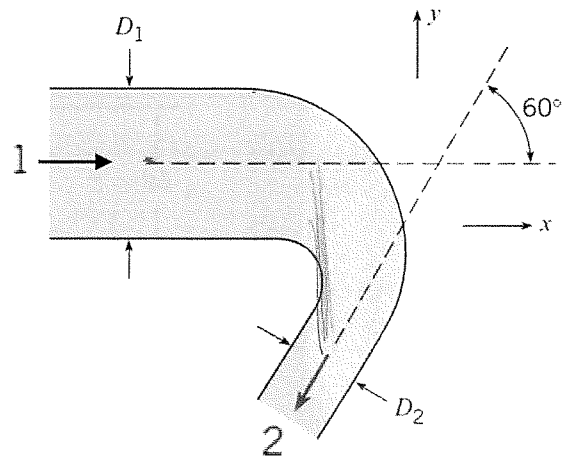
Tampereen teknillinen yliopisto
KEB-13000 HYDROMEKANIikka
Tentti 22.3.2018 / Seppo Syrjälä

Sallittu kirjallisuus: jaettava kaavakokoelma
Palauta kaavakokoelma tentin jälkeen; älä tee siihen merkintöjä
Ohjelmoitavan laskimen käyttö sallittu

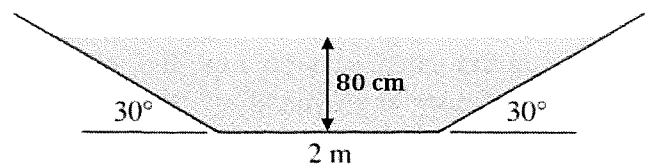
1. Laske voima, joka vedestä kohdistuu kuvan mukaiseen suorakaiteen muotoiseen porttiin (gate). Portin leveys on 2 m; muut tarvittavat mitat on annettu kuvassa. Portin vastapuolella vallitsee ympäristön paine, p_∞ . Laske myös voimaresultantin vaikutuspisteen etäisyys pohjasta. Vedelle $\rho = 1000 \text{ kg/m}^3$.

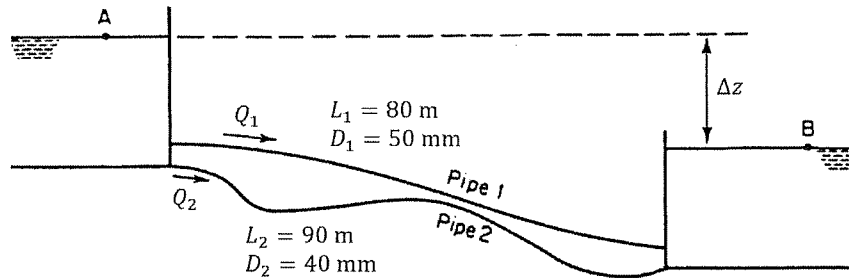
2. Kuvan mukaisen putkimutkan läpi virtaa vettä $0.5 \text{ m}^3/\text{min}$. Vesi purkautuu ympäristön paineeseen kohdassa 2. Putken halkaisija sisäänvirtauksessa $D_1 = 50 \text{ cm}$ ja ulosvirtauksessa $D_2 = 25 \text{ cm}$. Sisään- ja ulosvirtausreuna ovat samassa tasossa ($z_1 = z_2$). Laske paine-ero $p_1 - p_2$ sekä tukivoima, joka tarvitaan pitämään putkimutka paikallaan (anna sekä kokonaisvoima että komponentit F_x ja F_y ; myös suunnat). Oleta kitkaton virtaus. Vedelle $\rho = 1000 \text{ kg/m}^3$.

3. Laske veden virtausnopeus ja virtaama (tilavuusvirta) kuvan mukaisessa avokanavassa, kun kanavan pituuskaltevuus $S = 0.002$ ja Manningin karheuskerroin $n = 0.01 \text{ s/m}^{1/3}$.

4. Vesi virtaa kuvan mukaisesti säiliöstä toiseen kahden putken kautta. Putkien pituudet ja halkaisijat on annettu kuvassa; molempien putkien karheus on 0.4 mm. Määritä tilavuusvirrat molemmissa putkissa (Q_1 ja Q_2), kun säiliöiden pinnankorkeuksien ero $\Delta z = 60$ m. Kertahäviöitä ei tarvitse ottaa huomioon. Vedelle $\rho = 1000 \text{ kg/m}^3$; $\mu = 1 \cdot 10^{-3} \text{ Ns/m}^2$.

5. Pumpulla pumpataan vettä alemmasta säiliöstä ylempään. Pumpun ominaiskäyrä (nostokorkeus vs. tilavuusvirta) pyörimisnopeudella 1000 rpm (kierrosta minuutissa) on:

$$H_p[\text{m}] = 25 - 8000Q^2 \quad ([Q] = \text{m}^3/\text{s})$$

Laske tilavuusvirta ja nostokorkeus kuvan mukaisessa tilanteessa, jos pumpu toimii pyörimisnopeudella 1300 rpm. Säiliöiden pinnankorkeuksien ero $\Delta z = 20$ m, putken halkaisija 100 mm ja kokonaispituus 100 m. Käytä kitkakertoimelle arvoa $f = 0.02$; kertahäviöitä ei tarvitse ottaa huomioon. Vedelle $\rho = 1000 \text{ kg/m}^3$; $\nu = 1 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s}$.

